

tivno) nalagajo določeno argumentativno usmeritev, z drugimi besedami, *jezik* kot abstrakten sistem (vsaj delno) nadzoruje to, kar lahko pove *diskurz*, in določa njegove meje. Do podobnih zaključkov, čeprav po drugačni poti in le posredno v zvezi z argumentacijo, prihaja tudi Janja Žmavc v analizi pomenskega polja samostalnika *animus* pri Terenciju. Avtorica z analizo jezikovnih struktur pri latinskem komediografu ugotavlja, da je pomenski potencial *animus* vpisan tudi v okvir strukture latinskega jezika:

»S pomočjo slovnične interpretacije Terencijeve Andrije je torej mogoče dokazati, da zaznamuje samostalnik *animus* značilnost oziroma sposobnost, ki je lastna zgolj človeku in je določena z njegovim obstojem. Gre za prostorski pojem, za neke vrste »prostor v človeku«, ki sam ničesar ne dela, ampak omogoča nastanek vseh miselnih in čustvenih duševnih procesov, s katerimi je opredeljeno vsako človekovo zavestno ali nezavedno dejanje.«⁹

V poznih sedemdesetih in zgodnjih osemdesetih je Ducrotova teorija argumentacije obravnavala jezikovne členke (kar so nekateri ameriški jezikoslovci skušali dobesedno ponovno odkriti v devetdesetih) kot posrednike ali prenašalce argumentativne usmeritve. V poznih osemdesetih in devetdesetih letih se je Ducrot začel zanimati za *topoi*. Sam uporablja Aristotelov izraz in meni, da je bolj ali manj zvest njegovi ideji, čeprav obenem priznava, da jo je nekoliko popačil. Oglejmo si podrobneje to »deformacijo«.

Danes velja skoraj za vsakdanje prepričanje (za poseben topos), da je za Aristotela topos mesto, kjer najdemo argumente, oddelek ali področje, kjer je mogoče zlahka najti veliko retoričnih argumentov, pripravljenih za takojšnjo uporabo – kar je velika zmeta. Po Aristotelu naj bi namreč obstajali dve vrsti *topoi*: splošni ali skupni *topoi*, primerni, da jih uporabimo povsod in kjerkoli, ne glede na situacijo, in posebni *topoi*, ki so v svoji uporabnosti omejeni na različne znanosti, področja znanja, strokovnosti, mnenja, razmere itd. Ali, kot pravi Aristotel:

»S posebnimi *toposi* (*eide*) mislim na propozicije, ki so posebne glede na vsak razred, in s splošnimi (*koinoi topoi*) tiste, ki so vsem enako skupne.«¹⁰

⁹ J. Žmavc, Terencijev *animus*: analiza pomenskega polja, *Keria* 4 (2002), 2, 129.

¹⁰ *Rb.* 1358a31–32 l.2.2.2.